

Metodický pokyn CHJ č. 28

Centrální harmonizační jednotka
Ministerstvo financí ČR

Etický kodex interních auditorů

Doporučený vzor

Verze 1.0

Právní stav k 18. 8. 2025

Úvod

Ministerstvo financí s odkazem na ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, které stanoví, že je Ministerstvo financí ústředním orgánem státní správy pro finanční kontrolu, vydává vzorový Etický kodex interního auditora.

Tato metodická pomůcka navazuje na metodické pomůcky CHJ č. 5 Statut interního auditu, CHJ č. 6 Manuál interního auditu a CHJ č. 20 Program pro zajišťování a zvyšování kvality interního auditu a společně tvoří základ pro nastavení metodik interního auditu v orgánech veřejné správy v souladu s požadavky standardu 9.3 Metodiky Globálních standardů interního auditu (dále „Globální standardy“). Samotný obsah Etického kodexu interního auditora pak vychází z domény II Etika a profesionalita Globálních standardů, ve které jsou definovány etické principy a standardy a popsána očekávání v oblasti chování a jednání interních auditorů.

Globální standardy nejsou pro orgány veřejné správy v České republice právně závazné, ale reprezentují nejlepší praxi v interním auditu a v souladu s ustanovením § 5 odst. 1 zákona o finanční kontrole lze při zavádění a řízení interního auditu z těchto standardů vycházet. V souvislosti s účinností zákona č. 231/2025 Sb., o řízení a kontrole veřejných financí, budou útvary interního auditu v orgánech veřejné správy od 1. 1. 2027 vykonávat interní audit podle tohoto zákona a Globálních standardů povinně¹. Globální standardy jsou dostupné v originálním anglickém znění na [internetových stránkách Institutu interních auditorů \(IIA\)](#), který Globální standardy vydává, a v českém znění na [internetových stránkách Českého institutu interních auditorů \(ČIIA\)](#).

Etický kodex interního auditora pomáhá vytvářet etickou kulturu v rámci útvaru interního auditu, která je základem pro důvěru v profesi interního auditu a pro možnost spolehnout se na práci a úsudek interních auditorů. Etický kodex interního auditora vydává vedoucí útvaru interního auditu, který je odpovědný za etiku a profesionalitu útvaru interního auditu jako celku i za podporování a prosazování jeho dodržování tím, že bude poskytovat vedení a příležitosti ke školení jemu podřízených interních auditorů.

Zpracování samostatného etického kodexu je jen jeden ze způsobů, jak se v rámci útvaru interního auditu vypořádat s nastavením řešení etických otázek. Další vhodnou možností je např. zohlednění povinnosti dodržovat etické a profesní standardy domény II ve statutu interního auditu a související postupy řešení etických otázek nastavit v manuálu interního auditu. Výhodou samostatného etického kodexu je větší přehlednost a transparentnost, a to i ve vztahu k zainteresovaným subjektům² interního auditu.

Metodický pokyn je členěn na část teoretickou, která shrnuje požadavky Globálních standardů a vzorový etický kodex, který je, zejména v části postupů řešení etických otázek, vhodné upravit podle konkrétních podmínek v orgánu veřejné správy.

Tento metodický pokyn představuje metodickou pomůcku, kterou orgány veřejné správy mohou využít pro vytvoření vlastního etického kodexu interních auditorů nebo nastavení postupů řešení etických otázek, ale není pro ně závazný.

Pokud v orgánu veřejné správy není zřízen útvar interního auditu, postupuje samostatný interní auditor podle tohoto metodického pokynu přiměřeně.

¹ Viz § 20 odst. 1 zákona o řízení a kontrole veřejných financí.

² Subjekt, který má přímý nebo nepřímý zájem na činnostech a výsledcích orgánu veřejné správy. Mezi zainteresované subjekty mohou patřit vedoucí orgánu veřejné správy, vedení, zaměstnanci, dodavatelé, regulační orgány, finanční instituce, externí auditoři, veřejnost a další.

Východiska k etickému kodexu

Etice a profesionalitě je v Globálních standardech věnována celá doména II, která obsahuje celkem 5 principů a 13 standardů. Tyto principy a standardy nahrazují Etický kodex IIA, který byl součástí dříve platného Mezinárodního rámce profesní praxe interního auditu, a popisují očekávání v oblasti chování interních auditorů, včetně vedoucího útvaru interního auditu. Oproti původnímu Etickému kodexu IIA v Globálních standardech přibyl ještě princip Uplatňování náležité profesní péče, a je tak definováno celkem 5 základních principů etiky a profesionality pro interní auditory, kterými jsou:

- vykazování integrity,
- zachování objektivnosti,
- vykazování kompetentnosti,
- uplatňování náležité profesní péče a
- zachování důvěrnosti.

Smyslem úpravy etických pravidel interních auditorů je pomáhat vytvářet důvěru v profesi interního auditu, neboť je tato profese na důvěře z velké části postavena. Interní auditoři jsou odpovědní nejen za dodržování etických a profesních standardů interního auditu, ale také všech jiných etických kodexů, kodexů chování nebo jednání, které jsou stanoveny pro zaměstnance v daném orgánu veřejné správy. Klíčovou roli při podporování a prosazování souladu interních auditorů s etickými a profesními standardy má vedoucí útvaru interního auditu. Ten je odpovědný za nastavení postupů řešení etických otázek a vykazování profesionality v rámci útvaru interního auditu, a to především tím, že bude interním auditorům poskytovat vedení, osobní příklad, objektivní zpětnou vazbu a příležitosti ke školení. Etický kodex, který musí být v souladu s principy domény II Etika a profesionalita, vydává vedoucí útvaru interního auditu a řídí se jím všechny osoby, které v orgánu veřejné správy vykonávají služby interního auditu.

Etický kodex navazuje na povinnosti zaměstnanců uvedené v zákoníku práce, případně v dalších relevantních právních předpisech³, a na povinnosti uvedené ve vnitřních předpisech orgánu veřejné správy, jako je pracovní řád nebo statut interního auditu. Porušení etického kodexu interního auditora tedy, kromě nesouladu s Globálními standardy, může být posuzováno též jako porušení povinnosti dodržovat vnitřní předpisy orgánu veřejné správy se všemi pracovně právními důsledky.

Vykazování integrity

Prvním etickým principem, kterým se interní auditoři musí řídit při své práci a ve svém chování, je vykazování integrity. Integrity je chování, které se vyznačuje dodržováním morálních a etických zásad, včetně poctivosti a odvahy jednat na základě relevantních faktů i v případech, kdy je interní auditor vystaven tlaku, aby jednal jinak. Od interních auditorů se očekává, že budou mluvit pravdu a jednat správně i pokud je to nepohodlné nebo obtížné. Integrity interních auditorů je zásadní pro vybudování důvěry a získání respektu zainteresovaných subjektů a je také základem všech dalších principů etiky a profesionality.

Princip Vykazování integrity obsahuje celkem tři standardy. Standard 1.1 Poctivost a profesní odvaha po interních auditorech požaduje, aby svou práci vykonávali poctivě a s profesní odvahou. Tím je myšleno, že v profesních vztazích a komunikaci nesmí interní auditoři podávat nepravdivá, zavádějící nebo klamavá prohlášení, nebo zamlčovat či vynechávat zjištění nebo jiné relevantní informace. Interní auditoři musí rozkrýt všechny podstatné skutečnosti, které jsou jim známy a jejichž zamlčení by mohlo ovlivnit schopnost orgánu veřejné správy přijímat informovaná rozhodnutí. Interní auditoři musí jednat správně a komunikovat pravdivě, přesně, jasně a otevřeně, i když jsou vystaveni obtížným situacím. Komunikace musí být zároveň taktní a respektující, aby bylo projevoování profesní odvahy účinné v reálných situacích.

Úlohou vedoucího útvaru interního auditu je udržovat takové pracovní prostředí, ve kterém interní auditoři cítí podporu při prezentaci legitimních, důkazně podložených výsledků auditních zakázek, ať už příznivých,

³ Např. zákon o státní službě nebo zákon o úřednících územních samosprávných celků.

nebo nepříznivých. Toho je možné dosáhnout mimo jiné tím, že vedoucí útvaru interního auditu bude vytvářet příležitosti ke vzdělávání a školení a v rámci mentoringu a supervize podporovat diskuse o hypotetických i skutečných situacích, která vyžadují etická rozhodnutí. Pro hodnocení interních auditorů v oblasti poctivosti a profesní odvahy může být využita i zpětná vazba od zainteresovaných osob.

Standard 1.2 Očekávání společnosti v oblasti etiky zavazuje interní auditory k povzbuzování a podpoře etické kultury v orgánech veřejné správy v souladu s jejich etickými očekáváními. Z toho důvodu je nezbytné, aby interní auditoři správně chápali a respektovali legitimní a etická očekávání orgánu veřejné správy a aby byli schopni rozpoznat jednání, které je s těmito očekáváními v rozporu. Aby tento standard mohl být naplněn, musí být etická očekávání a etická kultura organizace interními auditory dobře zmapovány. Související kontrolní procesy a rizika jsou zpravidla dokumentovány v etickém kodexu platném pro všechny zaměstnance, případně v dalších dokumentech týkajících se profesionálního chování a etického jednání zaměstnanců orgánu veřejné správy. Je-li to účelné, mohou být zásady a kontrolní mechanismy, které se týkají etických rizik organizace, předmětem auditní zakázky s cílem ověřit přiměřenost řešení těchto rizik. Vedoucí útvaru interního auditu musí také nastavit zásady a postupy pro přístup k etickým záležitostem, které se uplatní v souvislosti se zjištěním neetického chování v rámci orgánu veřejné správy. Tyto zásady a postupy by měly být projednány s vedoucím orgánu veřejné správy a vrcholovým vedením, aby se zajistilo sladění přístupů.

Třetím standardem principu Vykazování integrity je standard 1.3 Etické jednání a jednání v souladu s právem. V souladu s tímto standardem se od interních auditorů očekává, že se nesmí podílet na žádné činnosti, která je nezákonná nebo diskredituje orgán veřejné správy nebo profesi interního auditu nebo která by mohla orgán veřejné správy či jeho zaměstnance poškodit. Nezbytným předpokladem je prokázání znalosti a porozumění relevantním právním a ostatním regulatorním předpisům⁴ interními auditory. Zásady a postupy stanovené vedoucím útvaru interního auditu pak upraví, jak postupovat při zjištění porušení těchto právních nebo ostatních předpisů.

Zachování objektivity

Objektivita je nezaujatý stav mysli, který umožňuje interním auditorům činit profesní úsudky, plnit své odpovědnosti a bez kompromisů naplňovat účel interního auditu. Schopnost interních auditorů zachovat si objektivitu úzce souvisí s nezávislým zařazením a obecně s nezávislým postavením útvaru interního auditu. Princip Zachování objektivity obsahuje tři standardy, které upravují definici objektivity, její ochranu a způsob řešení narušení objektivity.

Interní auditoři musí zachovávat profesní objektivitu ve všech aspektech poskytování služeb interního auditu. To vyžaduje, aby interní auditoři uplatňovali nestranný a nezaujatý způsob uvažování a svá posouzení zakládali na vyváženém hodnocení všech relevantních okolností. Současně si interní auditoři musí být vědomi možné zaujatosti a musí s ní umět nakládat. Objektivní hodnocení vyžaduje nestranný způsob uvažování bez předsudků a nepatřičných vlivů, který je nezbytný pro poskytování objektivního ujištění a poradenství. Interní auditoři by si měli vypěstovat povědomí o tom, jakým způsobem mohou situace, činnosti a vztahy ovlivňovat jejich schopnost být objektivní. Objektivita musí být podporována zejména tím, že se interní auditoři drží požadavků, postupů a návodů, které nastavují systematický a metodický přístup ke shromažďování a vyhodnocování informací s cílem poskytnout vyvážené hodnocení posuzované činnosti. Objektivita je do značné míry subjektivní, čehož si interní auditoři musí být vědomi a musí zohledňovat i možné, byť nevědomé, zaujatosti, jako jsou předsudky nebo předpojatost, zkreslení z důvodu předchozích zkušeností nebo zkreslení při hodnocení vlastní práce.

Objektivitu je potřeba chránit. Interní auditoři musí v první řadě rozpoznat skutečná, potenciální a domnělá narušení objektivity a dokázat se jim vyhnout nebo je zmírnit. Největším rizikem pro narušení objektivity je střet zájmů, což jsou situace, kdy má interní auditor konkurenční profesní nebo osobní zájem, který může ztížit nestranné plnění povinností interního auditu. Interní auditoři se nesmí nechat nepřiměřeně

⁴ Vnitřní předpisy, normy nebo standardy relevantní pro působení orgánu veřejné správy, včetně etických kodexů, kodexů chování nebo jednání platných pro zaměstnance daného orgánu veřejné správy.

ovlivňovat svými vlastními zájmy nebo zájmy dalších osob, včetně vrcholového vedení nebo jiných osob v nadřazené roli, ani politickým prostředím nebo jinými aspekty svého okolí. V této souvislosti Globální standardy přímo vyjmenovávají několik opatření, která mají za cíl minimalizovat riziko nepřiměřeného ovlivnění střetem zájmů. Interní auditoři nesmějí přijímat žádné hmotné ani nehmotné věci, jako jsou dary, odměny nebo laskavosti, které by mohly narušit objektivitu, nebo u nichž by se dalo předpokládat, že ji naruší. Dále Globální standardy nastavují některá pravidla při poskytování služeb interního auditu, a to

- Interní auditoři nesmí posuzovat takové procesy, za jejichž provádění byli předtím odpovědní. Pokud interní auditor poskytuje ujištění o činnosti, za kterou byl odpovědný během předcházejících 12 měsíců, předpokládá se, že objektivita je narušena.
- Pokud má útvar interního auditu poskytovat ujišťovací služby tam, kde dříve poskytoval poradenské služby, musí vedoucí interního auditu potvrdit, že povaha poskytnutých poradenských služeb nenarušuje objektivitu, a musí přidělit zdroje tak, aby byla zajištěna objektivita jednotlivců. Na ujišťovací zakázky týkající se činností, za které je odpovědný vedoucí interního auditu, musí dohlížet nezávislý subjekt mimo útvar interního auditu.
- Pokud mají interní auditoři poskytovat poradenské služby týkající se činností, za něž byli dříve odpovědní, musí před přijetím zakázky informovat žadatele o tyto služby o možném narušení objektivit.

Interní auditoři musí kromě střetu zájmů a skutečného narušení objektivit zvažovat i situace, kdy může dojít ke zdánlivému narušení objektivit, tedy situace, které tak mohou být vnímány ostatními, i když k faktickému narušení objektivit nedošlo. Aby byla zachována důvěra, musí se interní auditoři vyhýbat i takovým situacím, případně je alespoň transparentně vysvětlovat.

Vedoucí útvaru interního auditu by měl stanovit metodiky k vypořádání narušení objektivit a zajistit jejich proškolení. Tyto metodiky by měly zahrnovat zejména zásady a postupy pro

- přijímání darů, laskavostí a odměn,
- rozpoznání situací, které mohou narušit objektivitu,
- adekvátních reakcí při zjištění narušení objektivit.

Vedoucí útvaru interního auditu by měl také přijmout preventivní opatření k omezení možných narušení objektivit v důsledku nesprávného nastavení zásad hodnocení a odměňování interních auditorů. Interní auditoři by neměli být hodnoceni např. podle počtu zjištění nebo s nepřiměřeným důrazem na zpětnou vazbu od auditovaných subjektů.

Globální standardy také upravují postupy pro případ, že přes všechna opatření dojde k faktickému nebo zdánlivému narušení objektivit. V takových případech je nezbytné neprodleně informovat všechny příslušné zúčastněné strany, kterými mohou být vedoucí posuzované činnosti, vedoucí orgánu veřejné správy a/nebo ostatní zainteresované subjekty. Analogicky o narušení objektivit informují interní auditoři, pokud se dozvědí o narušení, které může ovlivnit jejich objektivitu, např. v průběhu zakázky.

Vykazování kompetentnosti

Interní auditoři uplatňují znalosti, dovednosti a schopnosti k úspěšnému plnění svých rolí a odpovědností. Interní auditoři musejí mít nebo získat kompetence potřebné k poskytování služeb interního auditu a musejí dbát o svůj profesní rozvoj. Princip Vykazování kompetentnosti obsahuje dva standardy, a to standard 3.1 Kompetentnost a standard 3.2 Průběžný profesní rozvoj.

Standard 3.1 požaduje, aby interní auditoři poskytovali pouze ty služby, pro které mají potřebné kompetence. Kompetence při tom zahrnují znalosti, dovednosti a schopnosti, které odpovídají dané pracovní pozici a odpovědnosti přiměřené úrovni jejich zkušenosti, včetně znalosti Globálních standardů. Za neustálé rozvíjení a uplatňování kompetentnosti potřebné k plnění profesních odpovědností je odpovědný každý interní auditor. Role vedoucího útvaru interního auditu je zajistit, aby jeho útvar jako celek disponoval nebo získal kompetence k provádění celého rozsahu služeb popsanych ve statutu interního auditu. Pro naplnění tohoto standardu by interní auditoři měli rozvíjet kompetence zejména v oblastech:

- komunikace a spolupráce,
- procesů řízení a správy orgánu veřejné správy, řízení rizik a řídicích a kontrolních procesů,
- finančního řízení, informačních technologií a dalších oblastí podporujících fungování orgánů veřejné správy,
- všudypřítomných rizik, jako jsou podvody,
- nástrojů a technik pro sběr, analýzu a vyhodnocování dat,
- rizik a potenciálních dopadů různých ekonomických, environmentálních, právních, politických a sociálních podmínek,
- zákonů, regulačních předpisů a postupů relevantních pro daný orgán veřejné správy, odvětví a obor,
- trendů a nových problémů či otázek týkajících se daného orgánu veřejné správy a profese interního auditu,
- supervize a schopnosti vést.

Způsoby, jak rozvíjet kompetence interních auditorů, jsou zejména absolvování relevantních školení, konferencí nebo profesních setkávání, spolupráce s mentorem nebo získávání profesních osvědčení. Interní auditoři by také měli umět identifikovat příležitosti ke zlepšení a kompetence, které potřebují rozvinout, k čemuž jim může pomoci zpětná vazba od kolegů, supervizorů nebo zainteresovaných subjektů, ale také externí hodnocení kvality. Průběžný profesní rozvoj může zahrnovat též samostudium, různé rotační nebo výměnné programy a stáže či průběžné sledování aktuálního vývoje v profesi interního auditu a v relevantních oborech ve veřejných nebo profesních informačních zdrojích.

Vedoucí útvaru interního auditu v rámci své odpovědnosti za kompetentnost útvaru jako celku si musí udržovat přehled o kompetencích jednotlivých interních auditorů a vytvářet takové podmínky, aby auditoři i útvar jako celek průběžně získávali potřebné a relevantní kompetence k poskytování komplexních služeb interního auditu.

Uplatňování náležitě profesní péče

Standardy principu 4 Uplatňování náležitě procesní péče vyžadují:

- soulad s Globálními standardy interního auditu,
- zohlednění povahy, okolností a požadavků na práci, která má být provedena a
- uplatňování profesního skepticismu při kritickém posuzování a hodnocení informací.

Uplatňovat náležitou profesní péči znamená, že interní auditoři vykonávají svou činnost v nejlepším zájmu těch, kdo služby interního auditu přijímají. Neočekává se ale od nich, že budou neomylní.

Interní auditoři musí plánovat a provádět služby interního auditu v souladu s Globálními standardy interního auditu a metodikami útvaru interního auditu, které jsou stanoveny, zdokumentovány a udržovány v souladu s Globálními standardy. Pokud zákony, ostatní předpisy nebo jiné okolnosti neumožňují interním auditorům nebo útvaru interního auditu, aby postupovali ve shodě s určitou částí standardů, je přesto požadováno, aby byly dodržovány jejich ostatní části. Nemožnost plnit nějaký požadavek Globálních standardů musí být vedoucím útvaru interního auditu zdokumentována a odpovídajícím způsobem komunikována⁵. Komunikuje se popis okolnosti nesouladu, přijatá alternativní opatření, dopad těchto opatření a logické odůvodnění. Obecně platí, že útvar interního auditu může dosáhnout souladu s principem i přesto, že soulad se standardem není možný za předpokladu, že je tento nesoulad řádně zdokumentován a komunikován.

Interní auditoři musí uplatňovat náležitou profesní péči tím, že zvažují povahu a okolnosti posuzovaných služeb a požadavky na ně. Aby toto bylo možné posuzovat a efektivně tak naplňovat účel interního auditu, musí interní auditoři povahu a okolnosti požadovaných služeb a požadavky na ně znát a rozumět jim. Mezi aspekty, které musí interní auditoři zohledňovat a chápat, patří

⁵ Požadavky související s oznámením nesouladu se Standardy jsou popsány ve standardech 8.3 Kvalita, 12.1 Interní hodnocení kvality a 15.1 Závěrečná komunikace zakázky.

- strategie orgánu veřejné správy a jeho cíle,
- zájmy zainteresovaných subjektů,
- přiměřenost a účinnost procesů řízení a správy, řízení rizik a řídicích a kontrolních procesů,
- náklady v poměru k potenciálním přínosům služeb interního auditu,
- rozsah a časová náročnost práce potřebné k dosažení cílů zakázky,
- relativní složitost, významnost nebo závažnost rizik posuzované činnosti,
- pravděpodobnost výskytu významných chyb, podvodů, nesouladu a dalších rizik, které by mohly ovlivnit cíle, provoz nebo zdroje,
- používání vhodných technik, nástrojů a technologií.

Při plánování a poskytování služeb interního auditu musí interní auditoři také uplatňovat profesní skepticismus. Profesní skepticismus je přístup zahrnující kritické myšlení a zvědavost při posuzování a hodnocení informací. Interní auditoři by měli umět rozpoznávat informace, které jsou rozporuplné, neúplné, nepravdivé nebo zavádějící, a vyhýbat se předpojatosti. Své úsudky by neměli stavět na důvěře nebo víře, ale na faktech, informacích a logice. Při uplatňování profesního skepticismu by interní auditoři měli

- zachovávat zvědavost,
- kriticky posuzovat spolehlivost informací,
- být přímí a poctiví při vyjadřování obav a kladení otázek ohledně rozporuplných informací,
- aktivně vyhledávat dodatečné důkazy, aby si mohli udělat úsudek o informacích a prohlášeních, které mohou být neúplné, rozporuplné, nepravdivé nebo zavádějící.

Zachování důvěrnosti

Dalším principem domény II je princip 5 Zachování důvěrnosti, který zní: Interní auditoři používají a chrání informace náležitým způsobem. Interní auditoři musí respektovat hodnotu a vlastnictví získaných informací tím, že je používají pouze pro profesní účely a chrání je před neoprávněným přístupem nebo zveřejněním, a to jak interně, tak externě.

Interní auditoři musejí znát a dodržovat příslušné zásady, postupy, zákony a ostatní předpisy, které upravují, jak se nakládá s informacemi a jak se používají v průběhu celého jejich životního cyklu. Informace nesmí být využity k osobnímu prospěchu nebo způsobem odporujícím či poškozujícím legitimní a etické cíle orgánu veřejné správy. Zásady a postupy mohou být upraveny obecně vnitřním předpisem orgánu veřejné správy nebo metodikou vedoucího útvaru interního auditu. Kromě toho by interní auditoři měli znát a dodržovat i zásady a postupy týkající se informací třetích stran, k nimž mohou mít přístup. Vedoucí útvaru interního auditu by také měl tyto zásady, postupy a očekávání pravidelně projednávat s interními auditory tak, aby jim porozuměli.

Interní auditoři si také musí být vědomi své odpovědnosti za ochranu informací a musí projevovat respekt k jejich důvěrnosti a vlastnictví. Důvěrné informace, získané za účelem poskytování služeb interního auditu nebo v důsledku profesních vztahů (formálních i neformálních), nesmějí být sdělovány neoprávněným stranám, pokud k tomu nezavazuje právní nebo profesní odpovědnost. Současně musí být uplatňována i vhodná opatření k ochraně informací, a to včetně jejich neúmyslného sdělení nebo odhalení. Vedoucí útvaru interního auditu by měl v metodikách zohlednit specifika relevantní pro interní audit, jako jsou

- správa, uchování a likvidace záznamů z auditních zakázek,
- zpřístupnění záznamů ze zakázek interním a externím stranám,
- nakládání s důvěrnými informacemi, přístup k nim nebo jejich kopírování, pokud již nejsou potřeba,
- ochrana informací zpřístupňovaných osobám, které s útvarem interního auditu spolupracují.

Etický kodex interních auditorů orgánu veřejné správy⁶

Čl. I

Úvod

- (1) Účelem Etického kodexu interních auditorů orgánu veřejné správy (dále jen „Etický kodex“) je podpora etické kultury a profesionality útvaru interního auditu. Dodržování uvedených etických zásad a postupů pomáhá získat a udržet důvěru v profesi interního auditu a poskytuje základ pro možnost spolehnout se na práci a úsudek interních auditorů.
- (2) Etický kodex popisuje očekávání a postupy v oblasti chování a jednání interních auditorů a dalších osob, které poskytují služby interního auditu.
- (3) Etický kodex je závazný pro všechny zaměstnance útvaru interního auditu orgánu veřejné správy a doplňuje Etický kodex zaměstnanců orgánu veřejné správy⁷.
- (4) Etický kodex vychází z principů a standardů domény II Etika a profesionalita Globálních standardů interního auditu (dále jen „Globální standardy“) a obsahuje závazné zásady z oblasti etiky a profesionality a některé postupy pro jejich naplnění.

Integrita

Čl. II

- (1) Interní auditoři při své práci a ve svém chování vykazují integritu zejména tím, že mluví pravdu a jednají správně, i pokud je to nepohodlné nebo obtížné.
- (2) Interní auditoři svou práci vykonávají poctivě a s profesní odvahou, i když jsou vystaveni dilematům a obtížným situacím, a to zejména tím, že
 - a. jsou ve všech svých profesních vztazích a komunikaci pravdiví, přesní, jasní, otevření a respektující,
 - b. nepodávají nepravdivá, zavádějící nebo klamavá prohlášení ani ve své komunikaci nezamlčují či nevynechávají zjištění nebo jiné relevantní informace,
 - c. informují o všech podstatných skutečnostech, které by mohly ovlivnit schopnost orgánu veřejné správy přijímat informovaná rozhodnutí.
- (3) Interní auditoři respektují a dodržují legitimní a etická očekávání orgánu veřejné správy a přispívají k nim tím, že etickou kulturu v orgánu veřejné správy povzbuzují a podporují.
- (4) Interní auditoři se nepodílejí na žádné činnosti, která je nezákonná nebo diskredituje orgán veřejné správy či profesi interního auditu nebo která by mohla orgán veřejné správy nebo jeho zaměstnance poškodit.

Čl. III

- (1) Vedoucí útvaru interního auditu zajišťuje interním auditorům příležitosti k průběžnému vzdělávání a podporu v reálných situacích v oblasti etiky a v oblasti relevantních právních a regulatorních předpisů. Vzdělávání a podpora probíhá zejména ve formě vzdělávacích akcí, mentoringu a supervize.
- (2) Zjistí-li interní auditoři v orgánu veřejné správy porušení právních či jiných závazných předpisů nebo chování, které není v souladu s etickými očekáváními, oznámí tuto skutečnost neprodleně vedoucímu útvaru interního auditu. Vedoucí útvaru interního auditu zajistí, aby se tato informace dostala k osobám nebo subjektům, které jsou oprávněny přijmout náležitá opatření.

⁶ Nahrad'te názvem konkrétního orgánu veřejné správy.

⁷ Nahrad'te názvem etického kodexu platného pro všechny zaměstnance v daném orgánu veřejné správy.

Objektivita

Čl. IV

- (1) Interní auditoři si při poskytování služeb interního auditu a při rozhodování zachovávají nestranný a nezájatý přístup, a to zejména tak, že si udržují nestranný a nezájatý způsob uvažování bez předsudků a nepatřičných vlivů a svá posouzení zakládají na vyváženém hodnocení všech relevantních okolností bez kompromisů nebo podřizování se úsudku jiných osob.
- (2) Interní auditoři se vyhýbají střetu zájmů a nenechají se nepřiměřeně ovlivňovat zájmy dalších osob. Skutečným, potenciálním a domnělým narušením objektivit se musí vyhnout nebo je alespoň zmírnit.
- (3) Interní auditoři nepřijímají žádné hmotné ani nehmotné věci, jako jsou dary, odměny nebo laskavosti, které by mohly narušit objektivitu, nebo u nichž by se to dalo předpokládat.
- (4) Dojde-li k faktickému či zdánlivému narušení objektivit při provádění auditní zakázky, interní auditoři o tom bezodkladně informují příslušné zúčastněné strany.

Čl. V

- (1) Interní auditoři
 - a. bezodkladně oznámí vedoucímu útvaru interního auditu jakýkoliv, i potenciální, střet profesního zájmu s osobním nebo konkurenčním profesním zájmem,
 - b. před prováděním auditní zakázky vedoucímu útvaru interního výslovně potvrdí, že jim není známo žádné narušení objektivit nebo že potenciální narušení již oznámili⁸,
 - c. nebudou od zainteresovaných subjektů přijímat žádné dary, laskavosti nebo odměny s výjimkou běžného pohoštění při jednání (káva, čaj apod.),
 - d. budou se pravidelně vzdělávat a zdokonalovat v rozpoznávání a zvládání narušení nebo potenciálního narušení objektivit, zejména formou diskuzí se supervizorem, vedoucímu útvaru interního auditu a ostatními interními auditory.
- (2) Vedoucí útvaru interního auditu
 - a. vyhodnocuje oznámené střety zájmů a faktická či zdánlivá narušení objektivit a rozhodne o jejich oznámení zúčastněným stranám a dalších opatřeních k jejich eliminaci nebo k jejich zmírnění, nelze-li se jim vyhnout,
 - b. v případě svého faktického či zdánlivého narušení objektivit o tom a případných vhodných opatřeních informuje vedoucího orgánu veřejné správy,
 - c. přijímá preventivní opatření k omezení možných narušení objektivit.
- (3) Opatření k omezení možných narušení objektivit, která vedoucí útvaru interního auditu přijímá, jsou zejména
 - a. identifikace stávajících nebo potenciálních narušení objektivit v rámci diskuzí s interními auditory při plánování zdrojů pro auditní zakázky,
 - b. zajištění, aby interní auditoři přidělení k auditní zakázce nebyli v nedávné době odpovědní za žádný aspekt posuzované činnosti,
 - c. nastavení zásad hodnocení a odměňování interních auditorů tak, aby nemohla být narušena objektivita⁹,
 - d. zajištění zpětné vazby ohledně vnímání objektivit interních auditorů ze strany zainteresovaných subjektů,
 - e. komunikace faktického či zdánlivého narušení objektivit zjištěného v průběhu nebo po dokončení auditní zakázky se zúčastněnými osobami, a to včetně vhodných opatření k vyřešení situace.

⁸ Vedoucí útvaru interního auditu může připravit vzor prohlášení, které se podepsané založí do auditního spisu.

⁹ Interní auditoři nebudou hodnoceni např. podle počtu zjištění nebo s důrazem na zpětnou vazbu a podněty od vedoucích zaměstnanců posuzovaných činností.

Kompetentnost

Čl. VI

- (1) Interní auditoři uplatňují znalosti, dovednosti a schopnosti k úspěšnému plnění svých rolí a odpovědnosti.
- (2) Interní auditoři poskytují pouze ty služby, pro které mají kompetence nebo jsou schopni je získat.
- (3) Interní auditoři musí mít nebo získat znalost Globálních standardů.
- (4) Interní auditoři si udržují a neustále rozvíjejí své kompetence, aby zlepšovali účinnost a kvalitu služeb interního auditu, zejména tím, že se věnují průběžnému rozvoji, včetně vzdělávání a odborné přípravy.

Čl. VII

- (1) Vedoucí útvaru interního auditu se účastní hodnocení interních auditorů a ve spolupráci s nimi se podílí na sestavování jejich vzdělávacích cílů a plánů.
- (2) Vedoucí útvaru interního auditu si udržuje přehled o kompetencích interních auditorů a poskytuje jim podporu při jejich rozvíjení, včetně plnění požadavků vztahujících se k jejich profesním certifikacím.
- (3) Vedoucí útvaru interního auditu má odpovědnost za to, aby útvar interního auditu jako celek disponoval kompetencemi k provádění služeb interního auditu popsanych ve Statutu interního auditu nebo aby potřebné kompetence získal.

Náležitá profesní péče

Čl. VIII

- (1) Interní auditoři při plánování a poskytování služeb interního auditu vykonávají svou činnost v nejlepším zájmu těch, kdo služby interního auditu přijímají, ale neočekává se od nich, že budou neomylní.
- (2) Interní auditoři plánují a provádějí služby interního auditu v souladu s Globálními standardy.
- (3) Interní auditoři zohledňují povahu, okolnosti a požadavky na práci, kterou provádějí.
- (4) Interní auditoři při plánování a poskytování služeb interního auditu zachovávají profesní skepticismus zejména tím, že
 - a. zachovávají zvědavost,
 - b. kriticky posuzují spolehlivost informací,
 - c. jsou přímí a poctiví při vyjadřování obav a kladení otázek ohledně rozporuplných informací,
 - d. aktivně vyhledávají další důkazy, aby si mohli udělat úsudek o informacích a prohlášeních, které mohou být neúplné, rozporuplné, nepravdivé nebo zavádějící.

Důvěrnost

Čl. IX

- (1) Interní auditoři respektují hodnotu a vlastnictví získaných informací tím, že je používají pouze pro profesní účely a chrání je před neoprávněným přístupem nebo zveřejněním.
- (2) Interní auditoři při používání informací dodržují příslušné zásady, postupy, zákony a ostatní závazné předpisy a nevyužívají informace k osobnímu prospěchu nebo způsobem odporujícím či poškozujícím legitimní a etické cíle společnosti.
- (3) Interní auditoři nesdělují důvěrné informace, pokud je k tomu nezavazuje právní nebo profesní odpovědnost.
- (4) Interní auditoři řídí riziko neúmyslného sdělení nebo odhalení informací¹⁰.

¹⁰ Např. dodržují nastavená režimová opatření (např. nenechávají odemčenou prázdnou kancelář nebo spisy na stole), ne baví se o práci na veřejnosti, používají pouze datová úložiště k tomu určená, školí se v zásadách a postupech nakládání s informacemi apod.

Čl. X

- (1) Vedoucí útvaru interního auditu zajistí, aby byli všichni interní auditoři minimálně jednou ročně seznámeni se zásadami, postupy a očekáváními týkajícími se vhodného používání informací¹¹, k nimž mají přístup.
- (2) Interní auditoři podepsáním prohlášení¹² potvrdí znalost a porozumění zásadám a postupům nakládání s informacemi v souvislosti s prováděním auditních zakázek, a to předtím, než budou mít k těmto informacím přístup.
- (3) Vedoucí útvaru interního auditu je odpovědný za nastavení a pravidelnou aktualizaci zásad a postupů nakládání s informacemi a za zavedení a uplatňování vhodných opatření pro administrativní, fyzickou a digitální bezpečnost v rámci útvaru interního auditu.

Uplatnitelnost a vymahatelnost Etického kodexu

Čl. XI

- (1) Etický kodex se vztahuje na všechny osoby, které v orgánu veřejné správy poskytují služby interního auditu. Tyto osoby musí být s Etickým kodexem prokazatelně seznámeni.
- (2) Etický kodex navazuje na základní práva a povinnosti zaměstnanců uvedené v zákoně o státní službě a služebním řádu. Závažná porušení mohou být v konečném důsledku posuzována jako porušení zákona o státní službě, který ukládá dodržovat služební předpisy a příkazy k výkonu služby¹³.

Čl. XII

Závěrečné ustanovení

Tento Etický kodex nabývá účinnosti dnem [.....].

¹¹ Včetně zásad a postupů týkajících se informací třetích stran.

¹² Vedoucí útvaru interního auditu může připravit vzorové prohlášení.

¹³ Podle povahy pracovního nebo služebního poměru se uvedou relevantní předpisy, např. zákoník práce.